

Изменение на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.

В изпълнение на чл.8, ал.4 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка (Наредбата за ЕО), във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление по чл.10, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС), което се приема и като уведомление по чл.8, ал.1 от Наредбата за ЕО за изменение на Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г., МОСВ информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Програма „Транспортна свързаност“ (ПТС) 2021-2027 г. е разработена съгласно разпоредбите и изискванията на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общо приложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд.

След проведена процедура по екологична оценка (ЕО), в т.ч. оценка за съвместимостта (ОС), Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. по втори вариант е съгласувана със Становище по ЕО № 4-3/2021 г. на министъра на околната среда и водите.

За изменението на ПТС 2021-2027 г. е постановено Решение № ЕО-1/2022 г. на министъра на околната среда и водите.

Програмата е одобрена с Решение на Европейска комисия (ЕК) № С (2022) 7028 от 03.10.2022 г.

Съгласно представената информация, настоящето изменение на ПТС 2021-2027 г. е изгответо във връзка с необходимост от актуализиране на обхвата на дейностите във фаза 2 на проектите, обхванати от Програмата, както и включване на допълнителни дейности и проекти.

Част от проектите по приоритетна ос (ПО) 1 на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ (ОПТИ) 2014-2020 не могат да бъдат реализирани в цялост поради генерираното забавяне в тръжните и съгласувателни процедури и извършването на строителните дейности. Първоначално определените дейности не могат да бъдат изпълнени поради значителна промяна в икономическите условия, средата и условията на пазара на труда /забавянето и осъкъпяването на строителството в резултат на глобалната пандемия от COVID-SARS-2, военният конфликт между Руската федерация и Украйна и последвалата прогресираща инфлация на цените в строителния бранш/. С оглед постигането на целите на проектите са предприети стъпки за осигуряване на възможност същите да бъдат финансираны и изпълнени със средства от Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. На базата на оценката на разходите, Държавно предприятие Национална компания железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ) е актуализирало схемите за техническо и финансово изпълнение на дейностите, в периода на допустимост на разходите, на базата на избраната технология за строителство от избраните изпълнители и сключените договори.

Изменение на ПТС 2021-2027 г. обхваща следните промени:

1. Актуализиране на обхвата на дейностите на проектите по Приоритет 1 „Развитие на железопътната инфраструктура по „основната“ и „широкообхватна“ Трансевропейска транспортна мрежа“ и включване на допълнителен проект - „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас“, фаза 2.

Рехабилитацията на жп. линия Пловдив - Бургас е стартирала през програмен период 2007-2013 г. (участъци Михайлово – Калояновец; Стара Загора – Зимница и Церковски – Бургас) и е продължила през програмен период 2014-2020 г. с дейностите по участъци Скутаре-Оризово, Стралджа- Церковски, Оризово-Михайлово, Ямбол-Зимница и др. Предвижда се в настоящия програмен период да бъде завършена цялостната рехабилитация на участъка Пловдив – Бургас и завършване на всички дейности, включително - проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникация по жп линията Пловдив - Бургас - 44,7%; изграждане на надлези/подлези по жп линията Пловдив - Бургас за замяна на съществуващи прелези - 37,1%; модернизация на жп участък Оризово - Михайлово - 49%; реконструкция на стрелково разпределение на гара Зимница и рехабилитация на контактна мрежа в гарите Зимница и Стралджа - 54%; модернизация на жп участък Ямбол - Зимница, гара Завой - 100 %.

Актуализираните фази на финансираните проекти, обхванати от ПТС, включително допълнително включения проекти „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас“, фаза 2 са следните:

1.1. Модернизация на жп линия София – Пловдив: жп участък Елин Пелин-Костенец, фаза 2: изпълнение (цялостно или частично) на дейностите: 1. „Модернизация на железопътната отсечка от км 22+554 до км 42+200“ (земни работи, горно строене; ПЗ г. Елин Пелин, 4 моста, 2 естакади, 1 разделен пост, пресичания, контактна мрежа; телекомуникации; съоръжения – тунели № 1 и 2; рекултивация; тестове); 2. „Модернизация на железопътната отсечка от км 42+200 до км 62+400“ (горно строене, земни работи, 1 разделен пост, 2 моста; 2 надлеза, ПЗ г. Ихтиман, околна среда; сигнализация и телекомуникации; тестове; пресичания; малки съоръжения) и 3. „Модернизация на железопътната отсечка от км 62+400 до км 73+598“ (съоръжения, включително спирка, мостове, тунели 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10; земни работи; виадукт; пресичания; горно строене; контактна мрежа; доставки; информация и публичност и околна среда; телекомуникации). Фаза 2 включва и всички съществуващи строителството дейности - строителен надзор, авторски надзор, археологическо наблюдение по време на строителството, техническа помощ за управление на проекта.

1.2. Модернизацията на жп линията София – Драгоман – Сръбска граница: жп участък Волуяк - Драгоман, фаза 2: предвижда се изпълнението на дейности по: нов железен път жп участък Волуяк - Драгоман, фаза 2: дейности по: нов железен път по път 1 от км 9+200 до км 36+100 с дължина 26,900 км; модернизиран железен път по път 2 от км 9+200 до км 42+537 с дължина 33,337 км; изграждане на жп мостове на км 11+041 (нов км 11+203,20), км 14+391, км 25+704 (нов км 25+706,71), км 28+580, км 28+780, км 29+456 (нов км 29+457,15); гара Костинброд – 6 коловоза; гара Петърч – 4 коловоза; гара Сливница – 4 коловоза; Драгоман – 7 коловоза; нова контактна мрежа и SCADA от км 9+200 до км 36+100 на път 1 и модернизирана контактна мрежа от км 9+200 до км 42+537 на път 2; контактна мрежа в гара Костинброд, Петърч, Сливница и Драгоман; пътни надлези/подлези - при км 12+900, км 15+400, км 17+677, км 21+405, км 26+954, км 33+861, км 33+957 и км 34+0288; пешеходни надлези/подлези – км 12+925, км 14+900, км 15+041, км 21+672.74, км 28+620.41 и км 41+447.50; реконструкция на прелези на км 39+925 и км 40+958; строителство и ремонт на ПЗ Костинброд, спирка Костинброд, ПЗ Петърч, ПЗ Сливница, РП Алдомировци-Изток, спирка Драгоман и ПЗ Драгоман; изместване на пресичания с друга инфраструктура; модернизация на системи за

сигнализация и телекомуникации; внедряване на ERTMS /ETCS L1 BL 2 по линията София - Драгоман и ERTMS / GSM-R (гласова комуникация) BL 1 по линията София - Драгоман - сръбска граница.

1.3. Изграждане на жп връзка между България и Северна Македония: Проектът е от общ интерес /Регламент 2024/1679/ и включва изграждане на железопътната инфраструктура от гара Гюешево към граница с РСМ (до входа на тунел „Деве баир“).

1.4. Доизграждане на съоръженията по жп линия Карнобат-Синдел: Проектът е с хоризонтален приоритет и е от общ интерес / Регламент 2024/1679/. Предвижда се удвояване и електрификация на железопътен участък Лозарево – Прилеп - актуализиране на работни проекти и допроектиране на тунел № 1; завършване на тунел № 1 (вкл. изграждане на евакуационна галерия с дължина 1888 м); изграждане на железопътен мост на км 22+420 над река Патомишка; изграждане на железопътна надземна линия от км 18+535 до км 19+447; изграждане на нова двойна електрифицирана железопътна линия между гара Лозарево и секционен пост Прилеп; реконструкция на жп гара Лозарево.

Част от подготовката за жп участъците София – Перник – Радомир – Гюешево – граница със Северна Македония, София – граница със Сърбия е финансирана по ОПТТИ 2014-2020 г. Предвижда се по ПТС да бъде завършена подготовката на жп участък Радомир – Гюешево – граница със Северна Македония.

2. Разширяване на обхвата на дейностите по Приоритет 2 „Развитие на пътната инфраструктура“ по основната Трансевропейска транспортна мрежа“ и включването на допълнителен проект - изграждане на АМ Европа, фаза II.

АМ „Европа“ е предвидена да свързва София с Република Сърбия при ГКПП Калотина. Автомагистралата е част от Трансевропейската транспортна мрежа на територията на страната. Тя се свързва директно чрез Софийския околовръстен път с АМ „Тракия“ и АМ „Струма“. Проектът за Автомагистрала „Европа“ фаза II, предвиден за финансиране по настоящата програма, следва да включва изпълнението на участъка от км 32+447,20 до км 48+903, който не е завършен изцяло в периода на допустимост на разходите по ОПТТИ 2014 – 2020 г.

Във фаза II на Автомагистрала „Европа“ са включени следните дейности и елементи, които не са отчетени във фаза I:

Цялостно изпълнение на подучастък от км 45+300 до км 48+903 със следните елементи:

•Малки съоръжения (водостоци) – проектирани са 7 бр. водостоци. За определяне на отвора на съоръженията са определени водосборните области и е извършено хидравлично оразмеряване на водостоците. Минималният отвор за нови водостоци по директното направление е приет Ø1500 за осигуряване на лесно поддържане по време на експлоатационния период.

•Прокар при км 48+200 – с изграждането на съоръженията се реализира провеждането на селскостопанските пътища с осигуряване на минимален светъл габарит 2,50 м.

•Принадлежности на пътя, ограничителни системи, предпазна мрежа.

•Пътни възли – в разглеждания участък има два пътни възела: Пътен възел – „Костинброд“, който осигурява връзка на „Калотина – СОП“, с път II – 81 „София – Костинброд – Монтана“ и с. Волуяк и пътен възел – „Мрамор“, който осигурява връзки „с. Мрамор – Калотина“, „с. Мрамор – СОП“ и „с. Мрамор – CCT“.

•Големи съоръжения:

- км 45+540 – подлез на път II-81 София – Монтана L=17+20+20+17=74 м

- км 46+500 – виадукт L=2x(23+4x28.40+23.55)=320.3м *

- км 47+380 – селскостопански подлез L=8м

- км 48+460 – подлез на път SOF1030 /П-18/-ок.п.София-Мрамор-Доброславци
- Инженерни мрежи.

За изпълнение остава последният най-горен пласт асфалтова настилка по цялата дължина на обекта, както и други довършителни дейности, в подучастъка от км 32+447 до км 45+300, които не са били изпълнени и отчетени във фаза I на проекта.

3. Разширяване на обхвата на дейностите по Приоритет 3 „Подобряване на интерmodalността и развитие на устойчива градска мобилност“, включване на допълнителни проекти и прецизиране на текстове относно проекти за железопътни възли и тягови подстанции.

В ПТС се добавя завършване на дейностите по завършване на реконструкция на приемното здание на гара Нова Загора, стартирали в предходния програмен период

За развитие на железопътната инфраструктура и подобряването на интерmodalността се предвижда подготовкa на изграждане на железопътни възли, изграждане на тягови подстанции, както и развитие на информационни системи.

Програмата се допълва с нов проект, който да бъде завършен през програмния период - Капитално драгиране на басейна между Терминал „Бургас Запад“ и Терминал „Бургас Изток 2/2А“.

С изпълнението на проекта ще се създадат необходимите условия за подход и маневриране на корабите и ще се обезпечат потребностите от нови маневрени зони в акваторията на пристанище Бургас. Реализацията на проекта ще позволи обработка на кораби с дължина до 260 м, ширина до 32 м, газене до 14.5 м и БТ 80 000 т.

В допълнение се включва проект за закупуването и доставката на пътнически електрически мотрисни влакове, с което ще се допринесе за развитието на железопътния транспорт в страната, подобряването на безопасността и качеството на услугата.

В допълнение към проектите за електрически зарядни станции, по програмата се предвижда и доставка на оборудване и технически средства за осигуряване на проследимост на измерванията и осъществяване на контрол на зарядните станции за алтернативни горива, както и осигуряване на лаборатории за контрол.

Предвижда се завършването на ТПС Русе, Разград и Варна, чието изпълнение стартира в програмен период 2014-2020 г. Отпада тягова подстанция Димово, която остава извън обхвата на новото трасе /жп направление Видин-София/, което ще се изгражда по Механизма за свързаност на Европа (МСЕ).

4. Прецизиране на текстове и разширяване на обхвата на потенциалните бенефициенти в раздел „Основни целеви групи“ на Приоритет 3, в съответствие с предвидените дейности и регламентираните функции и отговорности на съответните институции.

Като потенциални бенефициенти на проекти, обхванати от ПТС 2021-2027 г. се добавят Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав“, Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Български институт по метрология и Министерство на транспорта и съобщенията;

5. Актуализация на индикатори по ПТС 2021-2027, съобразно промените в проектите и дейностите, обхванати от програмата.

6. Актуализация на Таблицата за операциите от стратегическо значение, като е актуализиран списъкът с планираните операции от стратегическо значение, във връзка с предвиденото закупуване на подвижен железопътен състав.

Представена е актуална информация по отношение на времевите графики на планираните операции от стратегическо значение, както и за обхвата на железопътната и пътната операции.

7. Актуализиран е списъка с пътни отсечки, за които ще се изпълнят мерки за пътна безопасност по Приоритет 3. На базата на задълбочен анализ, Агенция „Пътна инфраструктура“ е предложила следните участъци:

- Републикански път I-1 от км 397+390 до км 401+140 с дължина 3,75км – гр. Кресна, област Благоевград.
- Републикански път I-9 от км 256+870 до км 258+630 с дължина 1,76км – с. Маринка, област Бургас.
- Републикански път I-5 от км 126+275 до км 129+491 с дължина 3,261км – гр. Крън и с. Шипка, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 247+358 до км 248+806 с дължина 1,448 км – с. Ястребово, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 251+326 до км 252+539 с дължина 1,213 км – с. Средец, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 257+577 до км 259+081 с дължина 1,504 км – с. Тракия, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 262+275 до км 263+865 с дължина 1,14 км – с. Бял Извор, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 244+720 до км 245+420 с дължина 0,700 км – с. Бъдеще, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 209+500 до км 210+000 с дължина 0,500 км – с. Тулово, област Стара Загора.
- Републикански път I-5 от км 126+275 до км 129+491 с дължина 3,216 км – с. Дряново, област Габрово.
- Републикански път I-5 от км 94+797 до км 96+692 с дължина 1,895 км – с. Самоводене, област Велико Търново.
- Републикански път I-5 от км 89+707 до км 92+789 с дължина 3,082 км – с. Поликраище, област Велико Търново.
- Републикански път I-5 от км 80+153 до км 81+706 с дължина 1,553 км – с. Куцина, област Велико Търново.
- Републикански път I-5 от км 76+625 до км 77+950 с дължина 1,325 км – с. Петко Каравелово, област Велико Търново.
- Републикански път I-5 от км 71+910 до км 73+166 с дължина 1,256 км – с. Ястребино, област Велико Търново.

8. Промени с редакционен характер - във връзка с отмяната на Регламент 1015/2013, в ПТС 2021-2027 навсякъде се замества с Регламент № 2024/1679 и съответните наименования на транспортните коридори, технически редакции на Програмната стратегия, прецизиране на текстове и др.

Представеното изменението на ПТС 2021-2027 г. попада в обхвата на чл. 85, ал. 2 от ЗООС, както и в позицията на чл. 2, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ЕО. Предвид това, изменението на проекта на ПТС 2021-2027 г. подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО).

Орган за одобрение на изменението на ПТС 2021-2027 г. на национално ниво е Министерския съвет на Република България. Окончателното одобрение на изменението на ПТС 2021-2027 г. се извършва от Европейската комисия.

На основание чл. 4, т. 1 от Наредбата за ЕО, компетентен орган за провеждане на процедурата по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО е министърът на околната среда и водите.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

Изменението на проекта на ПТС 2021-2027 г. попада в обхвата на чл. 2, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ЕО и подлежи на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО. В тази връзка попада и в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) му с предмета и целите на опазване на защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с ал. 1 от ЗБР.

Извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС установи, че изменението на програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г. е допустимо при съобразяване на произтичащите от него планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им, при наличие на такива;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им, при наличие на такива.

След преглед на представената документация и на основание чл. 37, ал. 3 от Наредба за ОС, въз основа на критериите по чл. 16 от същата Наредба е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която няма вероятност изменението на програма „Транспортна свързаност 2021-2027“ да окаже значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове и природни местообитания, предмет на опазване в защитени зони, поради следните мотиви:

1. Изменението на ПТС 2021-2027 г. е свързано с промяна на обхвата на дейностите по приоритети на програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г, поради невъзможност от изпълнението на предвидени проекти в цялост, поради генерирано забавяне в тръжните и съгласувателни процедури и строителните дейности и промяна в икономическите условия, средата и условията на пазара на труда/забавянето и осъкряването на строителството, което от своя страна води до промяна на допустимите за финансиране проекти и дейности, целеви стойности и индикатори. Повечето от проектите, предложени за включване или отпадане в изменението на програмата са с проведени съгласувателни процедури по реда на екологичното законодателство, поради което с продължаването им или отпадането им не се променя характера на оценката в рамките на стратегическото планиране по отношение на въздействието им върху предмета и целите на защитените зони от мрежата „Натура 2000“.

2. Формулираните цели и приоритети на политиката, за реализацията на които изменението на програмата ще допринесе, няма да доведат до значителни отрицателни въздействия върху територии от мрежата Натура 2000.

Уведомлението за изменение на програма „Транспортна свързаност 2021-2027 г.“ и приложената документация са изпратени до Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“, Басейнова дирекция „Дунавски район“, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ и Басейнова дирекция „Черноморски район“ за становища по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), както и за допустимостта спрямо режимите по ЗВ и действащите Планове за управление на речните басейни (ПУРН) и Планове за управление на риска от наводнения (ПУРБ).

